

Regeringskansliet
Miljödepartementet
Miljöprövningsenheten
m.remissvar@regeringskansliet.se
christina.leideman@regeringskansliet.se

Diarienummer
M2021/01277

Datum
2021-08-19

Remissvar *En rättssäker vindkraftsprövning* (SOU 2021:53)

BirdLife Sverige har tagit del av betänkandet från utredningen *En rättssäker vindkraftsprövning* (SOU 2021:53). Föreningen lämnar nedan ett kort remissvar, med fokus på en fråga av stor betydelse för biologisk mångfald. I övrigt anser BirdLife Sverige att utredningens slutsatser är rimliga och att de åtgärder som utredningen föreslår kan genomföras, men föreningen tar ingen stark ställning för eller emot.

BirdLife Sverige framför med emfas att ekonomisk kompensation inte enbart ska gälla för kommuner/lokalsamhällen. Vindkraftsexploaterare måste även kompensera den negativa påverkan på naturvärden som vindkraftsetablering generellt innebär.

Motiveringen för detta är att även om tillståndsprövningen ska säkerställa att vindkraftverk lokaliseras till platser där den förväntade påverkan är acceptabel ur miljöbalkens perspektiv, så innebär vindkraftsutbyggnad alltid en negativ effekt på de naturvärden som finns på platsen. Främst handlar det om vägarbeten, skogsavverkning eller annan habitatförändring, uppförande av kraftledningar, störning i samband med dessa aktiviteter samt den fysiska påverkan som vindkraftverken utgör (däribland att fåglar och fladdermöss dödas vid närkontakt).

Det måste i dagens samhälle anses fullständigt skäligt att aktörer som gör ekonomisk vinning av att utnyttja en gemensam naturresurs – t.ex. vatten, vind eller skog – avsätter åtminstone en liten bråkdel av vinsten för att kompensera för den negativa påverkan som utvinningen innebär gentemot övriga samhället, i detta fall våra gemensamma naturvärden. På samma sätt förefaller det rimligt att även staten bidrar, då vindkraftsutbyggnaden anses ligga i samhällets strävan efter att minska vårt beroende av fossila bränslen.

Ekonomisk kompensation brukar ofta kopplas till specifik plats för aktuell verksamhet. En fördel med ett mer schablonmässigt system är emellertid att insatserna lättare kan lokaliseras till områden där de gör mest nytta. Det skulle exempelvis kunna innebära omställning till ett hållbart skogsbruk (som därmed väger upp att vindkraftverk dödar och tränger undan skogslevande arter), snabbare anpassning av elnätet så att färre fåglar dödas genom kollision eller strömgenomföring och/eller införande av en effektiv undanröjning av påkörda djur längs järnvägar (vilket alljämt lockar örnar till banvallarna och leder till stor mortalitet).

Utredningens betänkande gällande ekonomisk kompensation drar paralleller till den naturvårdsfond som inrättats för att kompensera för vattenkraftsutbyggnadens negativa effekter på våra älvar. Vi anser att ett liknande system ska införas för att kompensera det ökade tryck på svensk natur som vindkraftsutbyggnaden medför. Sveriges befolkning har otvivelaktigt ett stort behov av att befintliga naturvärden bevaras och förstärks. Om vindkraftsutbyggnaden kunde bidra till detta skulle acceptansen för densamma säkerligen öka dramatiskt.

För BirdLife Sverige,

Daniel Bengtsson, Fågelskyddsansvarig BirdLife Sverige
Tel. 070 515 45 33, e-post: daniel.bengtsson@birdlife.se